

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Årsrapport

Vatten & Avlopp samt Avfall & Återvinning

för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2018

VA- och Avfallsrapport 2018 Umeå Vatten och Avfall AB

Denna Rapport upprättas som ett komplement till årsredovisningen för Umeå Vatten och Avfall AB i syfte att uppfylla reglerna och informationskraven i den kommunala självkostnadsprincipen och Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412).

Allmänt om verksamheten

Umeå Vatten och Avfall AB (Umeva) är ett helägt dotterbolag till Umeå Kommunföretag AB. Bolaget har som uppgift att tillhandahålla och förvalta Umeå kommuns vatten- och avloppsanläggningar för allmänna vattentjänster, samt avfallsanläggningar. Bolaget är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen samt renhållningsansvarig i Umeå kommun och dess verksamhet ska beakta den kommunala kompetensen i kommunallagen, samt vara förenlig med reglerna i lag om allmänna vattentjänster och miljöbalken.

Umeå Vatten och Avfall AB anlitar det delägda (95%) kompetensbolaget Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin) för att utföra uppgifter kopplade till produktion och distribution av vatten samt avledning och rening av avloppsvatten inom verksamhetsområdet Umeå kommun. Detsamma gäller för insamling av hushållsavfall, hushållens grovavfall och tömning av slambrunnar. Vakin utför även motsvarande tjänster för Vindeln Vatten och Avfall AB som är ett bolag utom koncernen.

Umeå Vatten och Avfall AB äger anläggningarna och är ytterst ansvariga för verksamheten medan Vakin bedriver verksamheterna i form av en driftentreprenad.

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

<i>Vatten och Avlopp</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Nettoomsättning	246 152	232 087	213 483
Rörelseresultat	18 090	22 049	22 668
Rörelsemarginal %	7%	10%	11%
Balansomslutning	1 333 353	1 235 246	1 170 728

<i>Avfall och Återvinning</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Nettoomsättning	94 873	88 222	85 710
Rörelseresultat	1 396	1 454	1 281
Rörelsemarginal %	1%	2%	1%
Balansomslutning	70 925	70 111	71 570

Under 2018 har moderföretaget gjort överutttag avseende den taxefinansierade avfallsverksamheten med 2 829 tkr. Överuttaget har i enlighet med den Kommunala självkostnadsprincipen redovisats som en minskning av avfallstaxeintäkterna och som en kortfristig skuld.

Avseende bolagets taxefinansierade vatten- och avloppsverksamhet har 2018 ett underutttag gjorts med 3 830 tkr. Underuttaget har belastat årets resultat i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och den Kommunala självkostnadsprincipen. Umeå Vatten och Avfall AB får inom en tidsperiod av tre år tillgodoräkna sig vinster (överutttag) motsvarande underuttaget 2018.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I mars brann Täfteå reningsverk ner till grunden. Redan efter 20 dygn fanns ett provisoriskt reningsverk på plats. Vid senare mätningar kunde det konstateras att det inte skett någon påverkan på vattenkvaliteten i Täftefjärden.

Före semestern beslutade regeringen om en utökning av producentansvaret avseende insamling av förpackningar och tidningar. Fastighetsägarna ska erbjudas kostnadsfri borttransport av förpackningsavfall och returpapper. Med anledning av regeringens beslut avblåses tidigare beslut om att införa fyrfackssystem för insamling av hushållsavfallet. Kommunerna ska däremot ta ansvar för att samla in mat- och restavfall.

I juni beslutade kommunen att avvakta med genomförandet av VA-strategin. Till följd av detta så pausar Vakin projektering och övriga förberedelser avseende omvandlingsområdena tillsvidare.

En upphandling av sophämtning för Umeå kommuns ytterområden och kranskommuner har genomförts. Upphandlingen är på 5+2 år och uppgår till ca. 125 mkr.

Bolaget har genomfört investeringar under året för 143 miljoner kronor. De största är Överföringsledning etapp 2 Täfteå (22,5 mkr), Östra Ersboda Industri entreprenad (9,5 mkr) samt Löpevägen-Kärrvägen etapp 2 (6,7 mkr). Umeås kraftiga expansion inom nybyggnation med ett stort antal projekt har medfört att bolagets resurser varit ansträngda under året.

Förväntad framtida utveckling

En reviderad analys till följd av den pausade VA-strategin av kommande investeringar har genomförts och vi kan konstatera att det totala investeringsbehovet under nästkommande tio år beräknas till ca. 1,8 mdr kr. Beslut har fattats om höjda taxor för att möta investeringarna men det kommer inte att lösa hela finansieringsbehovet utan ytterligare extern finansiering måste fram.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

I takt med ökade investeringar ökar även upplåningen. Ränteutvecklingen kommer att innebära en risk eftersom räntekostnaderna under den kommande tioårsperioden successivt kommer att bli en allt större del av kostnadsmassan.

Umeå saknar en lösning för reserv- och nödvatten. Under året har förberedelser för att åtgärda detta påbörjats med en förstudie.

Det finns dessutom en betydande del eftersläpande underhåll på VA-anläggningen som måste åtgärdas.

Resultaträkning - Vatten och Avlopp

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Nettoomsättning	2	246 152	232 087
Övriga rörelseintäkter		9 331	4 720
		<u>255 483</u>	<u>236 807</u>
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-188 890	-167 326
Personalkostnader		-247	-325
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-48 257	-45 021
Övriga rörelsekostnader		—	-2 086
Rörelseresultat		<u>18 090</u>	<u>22 049</u>
Resultat från finansiella poster			
Räntenetto		-21 920	-22 049
Resultat efter finansiella poster		<u>-3 830</u>	<u>0</u>
Årets resultat	3	<u>-3 830</u>	<u>0</u>

Balansräkning - Vatten och Avlopp

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2018-12-31</i>	<i>2017-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark		567 782	576 517
Inventarier, verktyg och installationer		595 515	583 653
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		129 198	41 962
		<u>1 292 495</u>	<u>1 202 132</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag		2 750	2 750
		<u>2 750</u>	<u>2 750</u>
Summa anläggningstillgångar		1 295 245	1 204 882
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		20 668	14 442
Fordringar hos koncernföretag		6 364	5 951
Aktuell skattefordran		172	2 041
Övriga fordringar		2 684	4 382
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		7 073	2 435
		<u>36 961</u>	<u>29 251</u>
Kassa och bank			
Kassa och bank		1 147	1 114
		<u>1 147</u>	<u>1 114</u>
Summa omsättningstillgångar		38 108	30 364
SUMMA TILLGÅNGAR		1 333 353	1 235 246

Balansräkning - Vatten och Avlopp

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2018-12-31</i>	<i>2017-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Bundet eget kapital		28 035	28 035
Balanserat resultat inkl årets resultat		-2 747	1 083
		<u>25 288</u>	<u>29 118</u>
<i>Summa eget kapital</i>		25 288	29 118
<i>Avsättningar</i>			
Övriga avsättningar		8 245	4 100
		<u>8 245</u>	<u>4 100</u>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till moderföretag		944 534	861 070
Övriga skulder	4	312 596	287 691
		<u>1 257 130</u>	<u>1 148 761</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Förskott från kunder		430	481
Leverantörsskulder		14 528	18 202
Skulder till koncernföretag		16 022	18 772
Övriga skulder		6	4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	11 705	15 808
		<u>42 691</u>	<u>53 267</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 333 353	1 235 246

Resultaträkning - Avfall och Återvinning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Nettoomsättning	2	94 873	88 222
Övriga rörelseintäkter		1 583	1 509
		96 456	89 731
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader		-90 705	-84 050
Personalkostnader		-101	-109
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-4 253	-4 118
Rörelseresultat		1 396	1 454
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 396	-1 454
Resultat efter finansiella poster		0	-
Årets resultat		0	0

Balansräkning - Avfall och Återvinning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2018-12-31</i>	<i>2017-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark		50 685	51 161
Inventarier, verktyg och installationer		5 805	6 737
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		1 330	52
		<u>57 821</u>	<u>57 950</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag		1 050	1 050
		<u>1 050</u>	<u>1 050</u>
Summa anläggningstillgångar		58 871	59 000
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		7 803	5 472
Fordringar hos koncernföretag		2 402	2 255
Aktuell skattefordran		65	773
Övriga fordringar		1 014	1 660
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		771	950
		<u>12 055</u>	<u>11 111</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		70 925	70 111

Balansräkning - Avfall och Återvinning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2018-12-31</i>	<i>2017-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Bundet eget kapital		1 965	1 965
Balanserat resultat inkl årets resultat		93	93
		<u>2 058</u>	<u>2 058</u>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till moderföretag		<u>37 553</u>	<u>35 949</u>
		37 553	35 949
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Förskott från kunder		206	242
Leverantörsskulder		6 975	9 143
Skulder till koncernföretag		7 694	9 429
Övriga skulder		2	2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	<u>16 436</u>	<u>13 288</u>
		<u>31 314</u>	<u>32 103</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>70 925</u>	<u>70 111</u>

Noter

Belopp i tkr om inget annat anges

Not 1 Redovisningsprinciper

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

För fastigheter har skillnaden i förbrukningen av betydande komponenter bedömts vara väsentlig. Dessa tillgångar har därför delats upp i komponenter vilka skrivs av separat.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

	<i>Nyttjandeperiod</i>
Byggnader	se nedan
Markinventarier	20-50 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	3-5 år
Fordon	5-7 år

Fastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Stomme	50-60 år
- Installationer, värme, VVS mm	30-40 år
- Ställverk	30 år
- Fasad	40-50 år
- Fönster	40 år
- Transport (hissar, portar mm)	40 år
- Yttertak	40-60 år
- Styr- och övervakning	15 år
- Teknisk utrustning	15-20 år
- Markanläggning	20-40 år

Leasing

Leasetagare

Alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.

Operationella leasingavtal

Leasingavgifterna enligt operationella leasingavtal, inklusive förhöjd förstagångshyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Umeå Vatten och Avfall AB

Org nr 556492-0287

Andelar i dotterföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag

Andelar i dotterföretag, intresseföretag och gemensamt styrda företag redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Skatt

Skatt på årets resultat i resultaträkningen belastar inte taxekollektiven (Vatten och Avlopp samt Avfall och Återvinning) såsom den gör i den legala enhetens redovisning.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Vid första redovisningstillfället värderas avsättningar till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningarna omprövas varje balansdag.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Umeå Vatten och Avfall AB:s taxefinansierade verksamhet för vatten och avlopp lyder under Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). Bolagets taxefinansierade avfallsverksamhet regleras av den Kommunala självkostnadsprincipen. Enligt Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och den Kommunala självkostnadsprincipen får de uttagna avgifterna ej överskrida de kostnader som är nödvändiga för att leverera de avsedda tjänsterna.

Eventuella över- och underuttag bör återföras alt belasta VA- eller Avfallskollektiven inom tre år från att de uppkom genom återbetalning, taxesänkning, taxehöjning eller restriktiv taxehöjning för att uppnå kostnadstäckning över tid.

I enlighet med ovanstående regler redovisas överuttag som en kortfristig skuld (förutbetalda intäkter) och det överuttag som skett för framtida investeringar redovisas enligt Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) som en långfristig skuld och löses upp i takt med att anläggningen skrivs av.

I den legala enheten Umeå Vatten och Avfall AB har dessa överuttag och underuttag historiskt (2016 och tidigare) reglerats med hjälp av obeskattade reserver i form av överavskrivningar. Dessa överuttag och underuttag ligger i legal enhets årsredovisning kvar som obeskattade reserver, men har i denna rapport översatts till investeringsfonder och kortfristig skuld till VA-kollektivet i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och den kommunala självkostnadsprincipen. Per balansdag 2018-12-31 uppgår obeskattade reserver till 57 217 tkr avseende vatten- och avloppsverksamheten samt 5 667 tkr avseende avfalls- och återvinningsverksamheten.

Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifter är engångsavgifter som erläggs till bolaget vid anslutning till kommunens VA-anläggning. Avgifterna ska inte överstiga vad som motsvarar fastighetens andel av kostnaden för att ordna VA-anläggningen. Vid uttag av anläggningsavgifter periodiseras den del av avgiften som inte avser täcka direkta kostnader i samband med anslutningen. Redovisningen sker över resultaträkningen i samma takt som den allmänna VA-anläggningen skrivs av. Därmed matchas intäkten mot kostnaden för de tillgångar den ska finansiera.

Offentliga bidrag

Ett offentligt bidrag som inte är förknippat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts. Ett offentligt bidrag som är förenat med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs. Om bidraget har tagits emot innan villkoren för att redovisa det som intäkt har uppfyllts, redovisas bidraget som en skuld.

Fördelning gemensamma kostnader & intäkter

Eftersom båda verksamhetsgrenarna (Vatten och Avlopp samt Avfall och Återvinning) tar ut sina taxor och avgifter enligt självkostnadsprincip allokerar bolaget ut sina gemensamma kostnader (stab, stöd & service) till respektive verksamhetsgren.

Kostnader

Ekonomiadministration
Personaladministration
Kommunikationsstöd
IT-stöd
VD och verksamhetsutveckling
Hållbarhetsadministration
Räntekostnader checkkredit

Fördelningsnyckel

Verksamheternas relativa storlek i mått av nettoomsättning
Verksamheternas relativa storlek i mått av nettoomsättning
Verksamheternas relativa storlek i mått av nettoomsättning
Verksamheternas relativa storlek i mått av nettoomsättning
Verksamheternas relativa storlek i mått av nettoomsättning
Verksamheternas relativa storlek i mått av nettoomsättning
Verksamheternas relativa redovisade värden på anläggningstillgångar exklusive huvudkontorets andel av räntan som fördelas på verksamheternas relativa andel arbetsplatser
Verksamheternas andel arbetsplatser på kontoret

Lokalkostnad huvudkontor

Intäkter

Gemensamma intäkter

Fördelningsnyckel

Verksamheternas relativa storlek i mått av nettoomsättning

Fördelning balansposter

Eftersom alla bolagets balansposter inte fullt ut är möjliga att särskilja på huvudverksamheterna har dessa balansposter fördelats på verksamheterna med hjälp av fördelningsnycklar. De poster som i redovisningen på kontonivå kan urskiljas till specifik verksamhet är direktallokerad till den verksamheten. Nedanstående specifikation avser de delar av posterna som inte direkt kan hänföras till respektive verksamhet.

Balanspost

Materiella anläggningstillgångar
Finansiella anläggningstillgångar

Fördelningsnyckel

Verksamheternas relativa andel direktallokerade tillgångar
Verksamheternas andel av omsättningen under anskaffningsåret

Kortfristiga fordringar exkl förutbet kostnader
Förutbetalda kostnader

Verksamheternas andel av bruttointäkterna respektive år
Verksamheternas andel av övriga externa kostnader respektive år

Bundet eget kapital

Verksamheternas andel av anläggningstillgångarna vid bolagsbildandet

Långfristiga skulder till moderbolag
Kortfristiga skulder

Ackumulerat kassaflöde med indirekt metod per verksamhet
Verksamheternas andel av övriga externa kostnader respektive år

Not 2 Nettoomsättning per rörelsegren

	2018	2017
<i>Nettoomsättning Vatten och Avlopp</i>		
Brukningstaxa vatten	78 233	77 622
Brukningstaxa avlopp	137 458	126 972
Brukningstaxa dagvatten	16 476	16 838
Utnyttjande av investeringsfond	1 968	6 653
Anläggningstaxa	10 571	9 245
Övrig nettoomsättning	1 446	2 236
Överuttag, avsättning till investeringsfond	—	-7 479
	<u>246 152</u>	<u>232 087</u>
<i>Nettoomsättning Avfall och Återvinning</i>		
Renhållningstaxa rörlig	32 590	31 718
Lägenhetsavgift	26 320	24 863
Behållaravgift	29 191	26 670
Miljöavgift	4 082	5 142
Försäljning återvunnet material och övrig omsättning	5 519	4 414
Överuttag Avfall och Återvinning	-2 829	-4 585
Underuttag Avfall och Återvinning nyttjat mot ingående skuld	—	—
	<u>94 873</u>	<u>88 222</u>

Not 3 Ackumulerade underskott

	2018	2017
<i>Vatten och Avlopp</i>		
Underuttag 2018	-3 830	—
Ackumulerat underskott	<u>-3 830</u>	<u>—</u>

I bolagets taxefinansierade vatten- och avloppsverksamhet har 2018 ett underuttag gjorts med 3 830 tkr. Underuttaget har belastat årets resultat i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och den Kommunala självkostnadsprincipen. Umeå Vatten och Avfall AB får inom en tidsperiod av tre år tillgodoräkna sig vinster (överuttag) motsvarande underuttaget 2018.

Not 4 Långfristiga skulder

	2018-12-31	2017-12-31
<i>Vatten och Avlopp</i>		
<i>Övriga skulder:</i>		
Förutbetalda anslutningsavgifter	<u>247 900</u>	<u>221 027</u>
	247 900	221 027
Skuld avseende framtida investering reservvatten Umeå		
Ingående balans	7 479	—
Överuttag	—	7 479
Utnyttjande	—	—
	<u>7 479</u>	<u>7 479</u>
Skuld avseende investeringar i Öns avloppsreningsverk		
Ingående balans	59 185	65 738
Utnyttjande (avskrivning av tillgången)	-1 968	-6 553
	<u>57 217</u>	<u>59 185</u>
Utgående balans	<u>312 596</u>	<u>287 691</u>

Not 5 **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**

	<i>2018-12-31</i>	<i>2017-12-31</i>
<i>Vatten och Avlopp</i>		
Upplupna kostnader	3 538	8 439
Förutbetalda intäkter	<u>8 167</u>	<u>7 369</u>
	11 705	15 808
<i>Avfall och Återvinning</i>		
Upplupna kostnader	1 936	1 655
Förutbetalda intäkter	1 420	1 381
Överuttag avfallstaxeintäkter 2011	3 046	3 046
Överuttag avfallstaxeintäkter 2012	1 325	1 325
Överuttag avfallstaxeintäkter 2013	561	561
Överuttag avfallstaxeintäkter 2014	735	735
Överuttag avfallstaxeintäkter 2017	4 585	4 585
Överuttag avfallstaxeintäkter 2018	<u>2 829</u>	<u>—</u>
	16 436	13 288

Umeå den 2 oktober 2019

Tomas Blomqvist
Verkställande direktör